Autor Guste Santini
Utorak, 24 Srpanj 2007 12:33

Doznake iz inozemstva hrane Srbiju!?

donosi nam Poslovni dnvenik na 14. stranici od 24. srpnja 2007. godine.

Najprije nkoliko podataka:
- 2004. godine priljev od doznaka iznosio je 4 milijarde $,
- 2006. godine priljev od doznaka iznosio je 3 milijarde $ ili svega 75% od iznosa iz 2004. godine,
- udio doznaka u bruto domaćem proizvodu iznosi 17%,
- udio doznaka jednak je 65% ukupnog prihoda od izvoza, i
- udio doznaka viši je za 75% od priljeva stranih investicija.

Odista impresivne brojke! Međutim, valja reći da je bruto domaći proizvod u Srbiji izuzetno nizak što se posebno vidi ako se promatra bruto domaći proizvod per capita. Jednako tako ne postoji nacionalna štednja pa je razvoj determiniran inozemnim ulaganjima. Konačno, mala učinkovitost znači i malu konkurentnu sposobnost pa ne treba čuditi da će deficit robne razmjene doseće fantastičnih 9,5 milijradni $.

Na ovim je prostorima dijaspora uvijek bila značajna. Ratna događanja su ubrzčala iseljavanja sa ovih područja od čega ni Srbija nije bila pošteđena. Vjerojatno je da će značjan broj ostati u inozemstvu i formairati trajnu dijasporu.

Promatranje dijaspore kroz doznake krivi je pristup. Srbija kao ni Hrvatska nije dijaspori pristupila na primjeren način. I u jednoj i u drugoj zemlji dijaspora je tek prigodni dio slavljeničkog folklora.

U Hrvaskoj sam se zalagao za sustavni pristup dijaspori. Jednako vrijedi i za Srbiju. Naime, iako kapital nema nacionalnosti, postoji određena sklonost, bar kad su u pritanju građani s ovih područja. Umreženje dijaspore valjalo bi interpretirati kao obostrano korisni poslovni poduhvat. Takav pristup omogućio bi učinkovitije korištenje štednje/investicija kako za matice zemlje tako i za dijasporu. Jednosmjernost politika koje su prisutne u Srbiji, ali i u Hrvatskoj, ne daju nadu da dijaspora postane poslovni partner.

Doznake koje građani iz dijaspore šalju svojim obiteljima i tako im povećavaju standard nije rješenje. Dobro kažu kinezi: “ako hoćeš nekoga nahraniti daj mu ribu, ako hočeš mu pomoći nauči ga loviti”.

Kapital odnos temelji se na razvoju nerazvijenosti. Koncepcija i strategija razvoja nacionalne ekonomije može ga iskoristiti za svoj razvoj. Da bi se to dogodilo postreban je subjektivitet. On je moguć i u ovom globaliziranom svijetu.